

narice od 9. avgusta 1923. V naslednjem poročamo o njegovih podrobnostih, v kolikor zanimajo tudi širje kroge čitateljstva.

Vojaška obveznost.

Vojaška obveznost je splošna in vsak ima pravico in dolžnost služiti v vojski. Vsakdo mora osebno odslužiti svoj rok in ni mogoče imeti namestnika v kakšni drugi osebi, niti se ne more odkupiti od te obveze. Trajno nesposobni plačujejo vojnico. Osebe, ki jim je odvzeta državljanska čast, ne morejo služiti v vojski. V primeru vojne se uporabljajo v zaledju; tudi ti morajo plačevati vojnico. Vojaška službena obveznost prične z izpolnjenim 21 letom in traja do vštete 50 leta starosti. Službena obveznost v operativni vojski traja od 21 do 40 leta, v rezervi pa od 40 do 50 leta.

Kaderski rok.

Službovanje v stalnem kadru (kaderski rok) pričinja v tistem koledarskem letu, v kojem rekrut dovrši 21 leto, in traja normalno 18 mesecev v vojski, a 2 leti pri mornarici in pri zrakoplovstvu. Kdor se namenoma odtegne odsluženju kaderskega roka (vojni begunec), a ga ujamejo pred izpolnjenim 40 letom, mora odslužiti triletni kaderski rok.

Dijaški rok.

Do devetmesečnega dijaškega roka imajo pravico za vojaško službo sposobni rekruti, ki so dovršili univerzo, srednjo ali odgovarjajočo strokovno šolo ali najmanj šest razredov gimnazije ali realke, vsi ti pod pogojem, da v devetmesečnem roku uspešno končajo šolo za rezervne oficirje.

Vojaška obveznost bogoslovcev.

Tudi za bogoslovce vseh veroizpovedanj obstoja vojaška obveznost. Kaderski rok za nje znaša šest mesecev in ga morajo odslužiti v bolnicah ali bolničarskih četah. Ako 4 leta po končani študiji ne stopijo v duhovniški stan, so dolžni služiti do polnega roka 14 mesecev.

Skrajšani rok.

Skrajšani kaderski rok je predviden za dijaške, za katere znaša 9 mesecev, in za rekrute zrakoplovnih čet, katerim se skrajša rok na 12 mesecev, če se izkažejo s spričevalom kake domače ali inozemske šole o dovršeni pilotaži in pokažejo po enoletnem službovanju dovoljno znanja.

Skrajšani devetmesečni rok je predviden tudi za rekrute-hranitelje, to je za one, katerih oče je že star in za priobitno delo nesposoben in ni drugega nad 17 let starega moškega, ki bi skrbel za rodbino.

Oprostitev od vojaške službe.

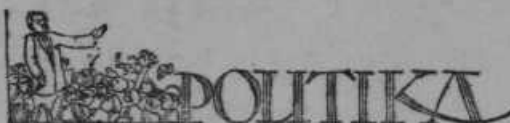
V smislu člena 50 so oproščeni vojaške službe: a) stalno nesposobni; b) začasno nesposobni, če do 25 leta starosti niso postali zopet sposobni; c) rekruti, ki so do 25 leta starosti edini

hranitelji svoje rodbine in žive od poljedelskega posestva ali osebnega dela in ne plačajo nad 120 Din neposrednega davka. Med nesposobne člane familije (družine) se računajo ženske in od moških tisti, ki še nimajo 17 let ali pa so dovršili 60 let, kakor vsi v obče brez ozira na starost, ki jih je vojaška komisija spoznala za stalno nesposobne.

Odgoditev kaderskega roka.

Odgoditev kaderskega roka se dovoli rekrutom-dijakom, če jih odsluženje kaderskega roka zadene v študijski dobi, toda nadalje od 27 leta starosti. Odgoditev roka je dalje dopustna re-

krutu iz rodbine, v kateri je poleg rekruta samo še eden za delo sposoben član, ki že služi kaderski rok, dokler se ta ne vrne iz vojaške kaderske službe. In končno je predvidena odgoditev kaderskega roka rekrutu, ki vzdržuje sodno zaporno kazen. Če traja kazen preko 27 leta starosti, se rekrut ne pozove več v kadersko službo, marveč mora plačati vojnico a se istočasno vpiše v operativno vojsko. Posebne določbe vsebuje zakon glede kaderskega roka izseljencev. Izseljencem, ki živijo v kakšni evropski državi, je dopustna odgoditev roka do 23 leta, izseljencem v prekomorskih državah pa do 27 leta starosti.

V NAŠI DRŽAVI.

V zadnjem tednu je bilo uzakonjenih nekaj novih zakonov. Z vsemi onimi, ki so važni za naše podeželsko ljudstvo, se bomo bavili od številke do številke na uvodnem mestu.

Posvetovanja v Pirotu. V srbskem mestu Piroto zborujejo zastopniki naše države in Bolgarije. Doslej je bilo na pirotskih posvetovanjih sestavljeno v obeh jezikih besedilo pravilnika o policijskih ukrepih za olajšani prehod preko državne meje. Podpisani so bili pravilniki o obmejni službi, ki naj zagotovijo mir ter red na meji. Sestavil se je tudi pravilnik o dvolastnikih.

Ministri Male antante. Ob priliki zasedanja Društva narodov v Ženevi so se sestali na posebna posvetovanja zunanji ministri držav Male antante. Zastopniki Male antante so ugotovili, da je položaj v Avstriji skrajno vznemirljiv in da bi bil izbruh državljanske vojne v Avstriji za evropski mir silno nevaren. Ministri so razpravljali tudi o odstranitvi napetosti med Jugoslavijo in Bolgarijo. Prihodnja konferenca Male antante bo v dveh ali treh mesecih v Pragi.

Jugoslavija izvoljena v komisijo za nadzorstvo oborožitvene industrije. Štiri tedensko zasedanje Društva narodov je zaključeno. V komisijo za nadzorstvo oborožitvene industrije sta vstopila kot nova člana zastopnika Jugoslavije in južnoameriške države Peru.

Obmejna pogajanja med našo državo in Madžarsko. V zunanjem ministristvu v Beogradu se vršijo med madžarskimi in našimi zastopniki pogajanja za ureditev obmejne prometa.

Grški zunanji minister Venizelos se bo ustavil na povratku iz inozemstva v Beogradu 7. oktobra. Ob tej priliki bo imel krajše sestanke z našim ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Avstrija dobila novo vlado. Dosednji avstrijski kancler Streeruwitz je odstopil. V dostojanstvu kanclerja ga je nadomestil šef dunajske policije Schober, ki je sestavil novo vlado iz političnih in nepolitičnih oseb. Namen Schoberjeve vlade je, upostaviti v Avstriji mir ter red.

Razpust čehoslovaškega parlamenta. Obe čehoslovaški zbornici sta razpuščeni. Nove volitve so razpisane za 27. oktober. Glavna borba se bo vršila med združenimi koalicijskimi strankami in socialisti.

Italija je vpeljala eno uro verouka v vse srednje šole. Tisti učenci, za katere zahtevajo starši pismeno, da se jih ne poučuje v verouku, bodo od njega oproščeni.

Kečaj bi bila mogoča pogajanja med Anglijo in Rusijo. Vedno se piše in raznaša v svet začetek pogajanj med sovjetsko Rusijo in angleško državo. Anglija smatra, da so pogajanja brezpredmetna, dokler ne sprejmejo boljševeki tehle osnovnih pogojev za sporazum: 1. Sovjetska Rusija mora priznati predvojne dolgove. 2. Sovjeti morajo opustiti širjenje komunizma po angleškem ozemlju.

V Afganistanu zopet boji. Srednjeazijsko kraljestvo Afganistan nam je znano po preganem kralju Amanullahu. Za njim se je urinl na afganistanski prestol Habibulah, mož zelo temne preteklosti. Proti imenovanemu se je uprl bivši afganistanski vojni minister Nadir kan, ki prodira proti glavnemu mestu Kabul. Baže se obeta kralju Habibulahu slaba in se širi vest, da je bil umorjen.

Krvavi obračuni v rusko-kitajskem sporu. V rusko-kitajskem sporu se ne gane zadeva nikamor. Obe armadi si stojita z orožjem v roki nasproti. Doslej so vpadli večkrat na rusko ozemlje Kitajci in ruski belogardisti (ruski begunci). Sovjeti napovedujejo za te vpade krvav obračun.

Sv. Terezija Deteta Jezusa.

Spominski dan 3. oktober.
Svetnica, ki je živela še takorekoč med nami, pa že uživa čast oltarjev,

je Mala Cvetka — Terezija Deteta Jezusa.

Rodila se je 2. januarja leta 1873 kot deveti otrok v precej premožni družini Stanislava Martin v Alanson na Francoskem. Malo cvetko so jo imenovali v hiši in so jo zelo skrbno govali. Mati ji je sicer zelo zgodaj umrla, a

nadomestiti jo je skušal skrbni in globokoverni oče. Tudi se je začela Frančiška Terezija — tako ji je bilo ime — z vso ljubeznijo in gorečnostjo oklepali nebeške Matere Marije, ki ji je izprosila velike milosti, med drugim tudi, kakor je bila Frančiška Terezija popolnoma prepričana, hitro ozdravljenje iz dolgotrajne in težke bolezni, ki se je je lotila v njenem otroškem letu.

Pri skrbni vzgoji, ki jo je Frančiška Terezija imela, je začela res cveteti za Boga. Zelo zgodaj — bila je stara petnajst let — se je pri njej že javila misel na poklic in jo je silila, da to izvrši. Vedno je čutila v sebi voljo, da se čisto izroči in posveti Bogu. S 15 letom pa je postal ta klic tako močan, da je Frančiška Terezija rekla, da mu mora slediti, četudi bi morala iti skozi ogenj. Dne 9. aprila leta 1888 je smela vstopiti v karmeličanski red.

Sedaj se je njena duša hitro dvigala v velike višine. Ostala je sicer pred svetom vedno kot otrok. Nič posebnega ni bilo opaziti na njej, a v svoji duši je opravljala čisto na skrivnem sto in sto malih dobrih del in Boga je ljubila in svojega bližnjega. O tem notranjem življenju kaže sledeče: Do neke svoje svoje rodovne sestre je Terezija Deteta Jezusa, kakor se je v samostanu imenovala, čutila neko mržnjo. To je hotela premagati, ne samo po mišljenju, temveč tudi po delih. Če jo je srečala, je na tihem molila za njo. Če je že bila na tem, da bi ji neprijazno odgovorila, je hitro pogovor obrnila drugam. Če je postal boj že prehud in prevroč in se je bala, da bi podlegla, je zbežala. Tako je prišlo, da je nekega dne dotična sestra vprašala Tereziko: »Sestra Terezija, povejte mi vendar, kaj na meni vas tako vleče na mene? Nikoli vas ne srečam, da se mi ne bi ljubeznivo nasmejali.« Kar je Malo cvetko vleklo k tej sestri, je bil Jezus, o katerem je Terezika vedela, da živi tudi v duši njene sestre.

V samostanu so mlado redovnico kmalu spoznali za vredno, da so jo določili za pomočnico voditeljici novink. Z vso ljubeznijo in skrbjo se je oklepala važne, pa tudi težavne službe, novinke pa so je tudi bile udane z vso ljubeznijo in spoštovanjem. In kako je Mala Terezija vodila novinke. Sama je napisala: »Voditi jih hočem na potu duhovnega otroštva, po potu zaupanja in popolne vdanosti.«

A ni dolgo delovala v tej službi. Bila je zrela za Boga in Bog je hotel utrpati svojo cvetko in jo presaditi na nebeške livade. Težka bolezen se je je lotila in je polagoma pila njeno moč in življenje. Vedno večja ljubezen do Boga je živela v njenem srcu, pa tudi vedno večja ljubezen do bližnjega. Zato je lahko rekla na smrtni postelji: »Vedno sem ljubila Boga, in Bog mi bo vračal ljubezen. Zato bom po svoji smrti sipala rože na zemljo.« 30. septembra leta 1897 je sklenila svoje življenje. Ko je še enkrat zatrdila svojo ljubezen Bogu, pokorščino in vdanost, ko je še enkrat polna sreče uprla svoj pogled na podobo Marijino, je odšla njena duša tja, kamor je celo življenje hrepenela.

In res takoj po svoji smrti je začela sipati rože na zemljo, na njeno priprošnjo je delil Bog velike in mnoge milosti. Mnogi so bili rešeni iz velikih nevarnosti, zadobivali so zdravje, življenje mnogih je postajalo drugačno, boljše. Zato se tudi ni čuditi, da je Cerkev pri tej božji izvoljenki napravila neko izjemo. Ko Cerkev silno redko ko ga pred 50 letom po njegovi smrti proglasi blaženim ali celo svetnikom, je pri Mali Tereziji to storila že v 25 letu. 29. aprila leta 1923 je bila proglašena blaženim, v svetem letu 1925 pa jo je papež Pij XI. prištel svetnikom.

Terezija Deteta Jezusa je v zelo kratkem času dosegla visoko stopinjo svetosti. To pa po kratki poti, ko se je ravnala po besedah Kristusovih: »Ako ne postanete kakor otroci, ne pojdate v nebeško kraljestvo.« Otrok, vdan, pokoren, ljubeč božji otrok je hotela biti v vsakem svojem dejanju, to jo je pripeljalo k njeni popolnosti.

Naj bi postalo tako tudi naše življenje. Skušajmo biti tudi mi pri vsakem svojem koraku, pri vsakem svojem dejanju, pri vsaki svoji misli vdani in ljubeči otroci božji. Tako bo lahko živelo v naši duši tukaj na zemlji veliko zaupanje v Boga, to nas bo tudi gotovo pripeljalo v božje očetovsko naročje.

Kardinal Dubois. V Parizu je precej nepričakovano umrl tamošnji nadškof in kardinal Dubois, ki je letos obhajal s papežem vred svoj zlatomašniški jubilej in ki se je mislil pretečeni teden še udeležiti svetovaelavskih slavnosti v Pragi. Rajni kardinal, ki so ga odlikovale velika nadarjenost, globoka vernost in iskrena pobožnost je katoliški stvari na Francoskem silno veliko koristil. Dosegel je, da so se začeli protiverski zakoni bolj milo izvajati in kratko pred smrtjo je še lahko izrekel upanje, da bodo sploh odpravljeni. Pokojni kardinal je bil tudi prijatelj Slovencev in je kmalu po osvoboditvi obiskal naše kraje.

Svetovaelavske proslave. Minuli teden so Čehi zaključili slovesnosti v spomin tisočletnice smrti svojega velikega vojvode sv. Vavrlava. Proslave so se udeležili tudi zastopniki češke vlade, med njimi tudi predsednik čehoslovaške republike Masarik, ki je imel tudi govor o pomenu sv. Vavrlava za češki narod. Proslave so se udeležili tudi zastopniki inozemstva, Francije, Amerike in od drugod. Med njimi so tudi Hrvatje, ki so se v nedeljo dne 22. septembra udeležili v Trnavi na Slovaškem velike slovesnosti v spomin Hanlika, ki je bil v Trnavi rojen, pa je pozneje bil škof in kardinal v Zagrebu in si je pridobil velike zasluge za hrvatski narod.

Izkupila. Dva potepuha gresta mimo neke njive, kjer seje kmet. Porogljivo mu rečeta: »Oče le delajte, midva bova pa sad vašega truda uživala.« — »To je lahko mogoče,« odvrne kmet, »ravno sejem konopljo, iz katere prediva se spletajo vrvi za vislice.«

NOVICE

Zoper neumnost se borijo bogovi zaman. Ta pregovor so imeli stari Grki in Rimljani. Kako je ta pregovor resničen, se more uveriti vsakdo, ki je čital drugi članek v »Kmetškem listu« z dne 25. septembra. V tem članku, ki ima naslov: »Vera je v nevarnostih«, se »Kmetški list« togotno zaganja v »Slovenskega Gospodarja«. Je že tako: če se nekomu stopi na rep, pa zacvili.

»Slovenski Gospodar« je namreč v svojem poročilu o izidu volitev v okrajne cestne odbore dostavil pripombo: »Pristašev naših katoliških organizacij veliko (navedeno število), ostalih toliko.« Ta skromna pripomba je »Kmetški list« tako razjarila, da je skočil ter poln gneva zakričal: Kaj pa smo mi, ali smo krivoverci, Turki ali zamorski pogani? Kaj je »Kmetški list« in kaj so tisti, ki njemu zaupajo, to vedo sami najbolj. Ako vas »Kmetški list« proglašja za krivoverce, Turke in zamorske pogane, presto mu! Mi tega nismo storili ter tudi ne bomo storili. Mi smo poročali o članih katoliških organizacij. Ako »Kmetški list« tiste, ki niso člani katoliških organizacij, ocenjuje kot proglašene za Turke in zamorske pogane, kaj moremo mi storiti drugega, nego da to vzamemo na znanje? Kako čudovita je logika (način mišljenja) »Kmetškega lista«, se tudi vidi iz tega, da v tem članku z ozirom na volitve v okrajne cestne odbore začuden povprašuje: Ali je potreben tudi katoliški pesek? Katoliški parni valjarji? Katoliški konji, avtomobili, vozovi? Slovensko kmetško ljudstvo je pri volitvah v okrajne cestne odbore tega čudovitega misleca (»Kmetški list«) podučilo, da ne gre za pesek, parne valjarje, konje in avtomobile, marveč gre za ljudi, ki z vsem tem razpolagajo v okraju. Naše kmetško ljudstvo je pri teh volitvah, ki so se izvršile brez vsake strankarske agitacije, zopet dokazalo, da opravljanje javnih poslov izročuje samo možem, ki so istih načel in istega svetovnega nazora, kakor je ono samo. Ako to »Kmetškemu listu« ni prav, kaj moremo mi zato? Ako pa se hoče z zaganjanjem v nas nekoliko potolažiti, mu to radi privoščimo.

Iz mariborske kaznilnice sta pobegnila od dela na polju dva kaznjenca, ki sta se zatekla na Pohorje. Radi pomanjkanja hrane in zastrupljenja s strupenimi jagodami je moral eden iskati pomoči na Hlebovem domu na Smolniku nad Rušami. Izstradanega reveža so pripeljali v Maribor in ga spravili na varno, njegov pobegli tovariš še uživa prostost.

Za tisočake oškodovana poštna hranilnica. Mariborska policija ima precej opravka z odkritjem nepoštenjakov, ki so v zadnjem času osleparili poštne hranilnice za več tisočakov. Že meseca julija so se pojavile v raznih krajih Slovenije in Hrvatske hranilne knjižice Poštne hranilnice, s katerimi so sleparji ogoljufali pošto za težke tisočake.